

In ons februarinummer hadden we al verteld hoe Anne en haar dochter Estelle, die goed bekend zijn met het Werk der Broden, bij het begin van dit jaar besloten hadden om India in het algemeen en het werk van de Sint-Antoniusschool in het bijzonder te komen ontdekken. Wij hebben hun gevraagd om verslag uit te brengen over de hoogtepunten van hun reis in onze nieuwsbrief "ACB-News". Hier volgt hun getuigenis...

Wij hebben de nieuwsbrief van het Werk der Broden telkens gretig gelezen en op die manier kennis gemaakt met het puike werk dat wordt verricht door de Sint-Antoniusschool, en omdat ik zin had om een buitengewone reis te ondernemen met mijn 16-jarige dochter Estelle, ben ik half februari samen met haar naar India vertrokken.

Met een 'buitengewone' reis bedoel ik: een reis waarmee we de platgetreden paden verlaten en de Indiërs ontmoeten in hun dagelijks leven, ver van de restrictieve beperkingen die inherent zijn aan het 'standaard' toerisme.

Ik wil ook in mijn dagelijks leven geen 'doorsnee' leven leiden. Hoe ons dagelijks leven er uitziet? 50 melkkoeien en 110 hectaren weilanden en velden, een boerderij met al het comfort dat water, elektriciteit en wegeninfrastructuur te bieden hebben en natuurlijk ook het onderwijsstelsel voor onze drie kinderen.

Toen Estelle en ik in Delhi landden, werden bepaalde cijfers opeens heel reëel en verbijsterend: India met zijn 1,2 miljard inwoners, meer dan 400 inwoners per vierkante kilometer, en dat allemaal op enkele uren vliegen van onze vertrouwde wereld – opeens stonden wij daar in een land waar codes gelden waarmee wij totaal niet vertrouwd waren.

Na twee dagen in Delhi en 3 dagen in Agra (de Taj Mahal is een verplicht nummer!), hadden wij haast om de steden achter ons te laten, om de 'rust' van het platteland te gaan opzoeken en kennis te maken met de Sint-Antoniusschool, waar wij verwacht werden. We moesten toch eerst 200 kilometer afleggen op 8 uur tijd, want zelfs in de kleine dorpjes blijft het verkeer druk en alle wegen zijn in zeer slechte staat.

Anne laat de leerlingen kennis maken met het werk op een Europese boerderij en met de verschillen en de overeenkomsten met hun eigen situatie in India.

Estelle leert hoe ze een sari moet draperen en dragen.

Eindelijk betraden wij het schoolgebouw! Wat een vreugde was het voor ons om in dit sobere, vredige gebouw aan te komen en te worden begroet door enkele bekende gezichten! Wij mochten onze spulletjes in het gebouw leggen dat, bij de start van het volgende schooljaar, het verblijf van de nieuwe personeelsleden zal zijn. De verf was nauwelijks droog, zo nieuw is alles! Iedereen heeft zich uit de naad gewerkt om ons in de beste omstandigheden onder te brengen.

Daarna maakten wij kennis met pater *Borgia* en alle personeelsleden die ter plaatse wonen, een ritueel waarbij elk van hen ons zijn 'chai' aanbood - thee gekookt met melk, suiker en een mengsel van specerijen, dat verschilt naargelang de familiale gebruiken.

Daar zouden we tien dagen verblijven, en al die tijd zou ons levensritme bepaald worden door de school en de activiteiten van de instelling. Wij hebben in alle klassen presentaties gegeven over de landbouw, wij hebben lessen bijgewoond (Engels voor de Indische leerkrachten, borduren voor de dorpsvrouwen), wij hebben de sociale werkers vergezeld op één van hun rondes langs de

Self Help Groups, we zijn boodschappen gaan doen op de markt, de suikerfabriek gaan bezoeken tijdens de oogst van de rietsuikerstengels en we hebben zelfs het geluk gehad om met een groep vrouwen op stap te gaan naar een coöperatieve die geborduurd sari's vervaardigt (een buitengewone namiddag voor deze vrouwen, die zich uiterst zelden verplaatsen).

Wij zijn ons ervan bewust dat het, in het belang van onze getuigenis in deze nieuwsbrief, beter zou geweest zijn als we langer waren gebleven, al was het maar om de weersomstandigheden in de verschillende seizoenen te leren kennen, maar toch willen *Estelle* en ik proberen om u deelnoten te maken van de ervaringen

die op ons de sterkste indruk hebben nagelaten, met oneindig respect voor de mensen die wij hebben mogen ontmoeten.

In het algemeen zou ik zeggen dat wie India wil leren waarderen, zich eerst moet ontspannen en (wat niet altijd gemakkelijk is) zijn eigen, Europese, denkwijzen en manier van doen achterwege moet laten en zich laten meeslepen door wat hij of zij ziet, voelt, vermoedt.

Alles is hier dermate verwarrend voor ons, vaak op het randje van wat wij kunnen begrijpen: de tamelijk chaotische organisatie van de Indiërs staat in totaal contrast met ons Westen, waar alles rationeel, gecontroleerd, voorspelbaar en veilig moet zijn.

Het lijkt wel alsof in India de wetten niet gemaakt zijn om toegepast te worden!

Iedereen lijkt zich hier uit de slag te trekken met een mengsel van individuele vrijheid en regels die worden opgelegd door de sociale klasse waartoe ze behoren. Archaïsme en moderniteit bestaan hier naast en door elkaar, en met dat alles gaan ze hier om met een geweldig vermogen om in alle omstandigheden te blijven hopen!

In die context gingen wij beseffen wat een fenomenale energie *Marc* en *Molly* (de verantwoordelijken voor het *Werk der broden* en het project *Sint-Antoniusschool*) hebben moeten ontplooiën om de school uit de grond te stampen en dagelijks te laten functioneren.

Daar komt bovenop dat de grote meerderheid van de leerlingen behoort tot een boerengezin dat één of twee buffels heeft en 1 of 2 hectaren grond bewerkt op zeer traditionele wijze, met andere woorden: praktisch niet geautomatiseerd. Er zijn dus vele handen nodig om het werk aan te kunnen en dat schept niet meteen de beste condities voor degelijk onderwijs.

Ik maak hier graag van de gelegenheid gebruik om mijn bewondering uit te spreken voor de bijzondere inspanning die het *Werk der Broden* doet voor de meisjes: de school biedt hun een kans om hun capaciteiten te ontwikkelen, voor zichzelf te denken en een zelfstandig individu te worden in dit land met zijn patriarchale traditie, waar de vrouwen slechts bestaan bij de gratie van de mannen in hun familie.

Zijn de gelijkheid van de seksen en het recht op onderwijs voor iedereen dan niet voorgeschreven door de Indiase constitutie? Zijn we hier immers niet in de grootste democratie

Molly heeft haar schouders gezet onder het ambitieuze project van het Werk der Broden dat de *Sint Antonius* school is geworden. Beeldt u zich in... in 2003 lagen hier alleen velden. Wat is hier veel werk verzet!

ter wereld? Dat is zo, maar ondanks de wetten blijven de oude gebruiken hier voortleven, en de tradities blijven wegen op alle aspecten van het dagelijks leven. De Indiase maatschappij is allesbehalve egalitair.

De school is uniek omdat ze meer doet dan onderwijs aanbieden: haar missie reikt over de muren van het schoolterrein heen, met de *Self Help Groups* die de vrouwen in de omliggende dorpen samenbrengen (heel dikwijls zijn dat moeders van onze leerlingen) rond een gemeenschappelijk doel: verzelfstandiging en zelfredzaamheid! Dat laatste komt overigens ten goede aan heel hun gezin, ook de mannen...

Over de houding van de leerlingen laat ik hier *Estelle* aan het woord:

« Voor we naar India vertrokken, had ik geen welomlijnd idee over de school (hoe ze werkte, de leerlingen, de leerkrachten...) alleen een vaag vermoeden. Ik had enkele

De ontvangst in de dorpen is altijd buitengewoon hartelijk.

Een raadseltje... Hoeveel mensen kunnen er vervoerd worden met een riksja ?

foto's gezien van de bouwwerken en van een grote groep jongeren in het rood-blauwe uniform van "Saint Anthony's school".

Ik stond versteld van de grote oppervlakte van de school maar ook van de manier waarop de leerlingen vol aandacht de ochtendbijeenkomst bijwonen en daarna netjes in rijen achter elkaar naar hun klaslokalen stapten. Dat maakte op mij een indruk van orde en respect, die in onze scholen niet vaak meer voorkomen.

Er was wel een punt van overeenkomst tussen onze landen waar ik om moest gnifelen: zoals in de meeste van onze scholen hebben de leerkrachten van de Sint-Antonius-school het vaak over 'de slechtste klas' van de school, dat wil zeggen: de meest onrustige, waar de leerlingen het minst geconcentreerd zijn !

Ik heb nog veel dingen opgemerkt die een grote indruk op mij hebben gemaakt, zoals de grote verschillen tussen leerlingen in één klas, de informaticalesen voor de allerjongsten, het zeer hoge niveau van de kennis van het Engels bij de oudste leerlingen, hun grote nieuwsgierigheid naar ons land (we werden daar dikwijls beschouwd als sterren!) en het feit dat de gezinnen van de leerlingen worden gevolgd door de sociale assistenten... »

Ik heb alleszins aan gevoeld hoe blij de leerlingen waren om ons te ontmoeten, ik voelde bij hen een overvloed aan vitaliteit, en bij velen onder hen heb ik de tekenen gezien van een merkwaardige intelligentie, die smeekt om creatief te mogen zijn.

Mijn indruk van de leerkrachten ? Ze dragen dit project met zeer veel enthousiasme, overtuiging en toewijding, maar de manier waarop ze lesgeven is nog heel ...school-

meesterachtig (ouderwets, zeg maar). Ze lijken ook niet gewend te zijn aan groepswork en lijken een beetje verstikt door hun obsessie met de hiërarchie. Naarmate de tijd vordert en zij meer in contact zullen komen met buitenstaanders zullen zij volgens mij wat modernere methoden gaan toepassen en creativiteit verkiezen boven gehoorzaamheid.'

Tot slot kan ik zeggen dat ik er min of meer in ben geslaagd om mij te laten leiden door wat wij allen gemeenschappelijk hebben op deze wereld: ons menszijn – en daardoor is de barrière van de verschillen tussen ons vervaagd.

Ik heb zelfs, ongeacht onze levensomstandigheden die zo verschillend zijn, een ontroerende solidariteit en kameraadschap gevoeld met de moedige vrouwen die ik heb ontmoet, die bovendien hetzelfde beroep uitoefenen als ik (iets waar ze erg om moesten lachen).

De schok die ik had verwacht te zullen voelen tijdens mijn verblijf in India is er eigenlijk pas gekomen na mijn terugkeer: alles leek mij hier 'burgerlijk' en bekrompen. Ik heb mij moeiteloos weer ingepast in mijn dagelijkse bestaan en mijn doordeweekse routine, maar ik voelde mij helemaal niet meer dezelfde als vanouds.

Het laatste woord laat ik aan Estelle:

« Mijn sterkste herinnering zal de manier zijn waarop mijn moeder en ik ontvangen zijn. Ik denk dat ik nooit nog ergens zo warm zal onthaald worden. Iedereen is zo ongelooflijk lief en gastvrij geweest. Ik heb onvergetelijke ontmoetingen gehad en ik hoop binnen enkele jaren nog eens terug te keren naar India ! »

Anne

Anne en Estelle bewaren onvergetelijke herinneringen aan hun bezoek.

BIC : BPOTBEB1 — **IBAN** : BE 36 0003 0002 9181
(Fiscaal attest, 40€ min.). **Werk der broden** vzw,
A. Delzennestraat 9, 7800 Aat. <http://www.WerkDerBroden.org>